

Cours de tibétain - leçon 29

La prière de Pema Karpo à Tchemeki - 7

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་པའི་མཐུས། །

Sans début / temps / depuis / karma, actes / mauvais / accumulé (p.) / force + part. instrumentale

thog mè tu nè lè ngèn sak pèi thu

Depuis des temps sans commencement et par la force des actes néfastes accumulés,

ཕྱག་དོག་དབང་གིས་ལྷ་མིན་གནས་སུ་སྐྱེས། །

Jalousie / pouvoir / par (instr.) / demi-dieu, asura, titan / lieu / en (part. oblique) / naître

trakto ouang kí lha mín nè sou kyè

Par le pouvoir de la jalousie ils sont nés chez les titans.

འཐབ་ཚུད་སྐྱབ་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

Lutte / querelle / souffrance / expérimenter / gén. / être / pluriel

Thab tseu doug ngèl nyong ouè sèmtchèn nam

Ces êtres qui expérimentent les souffrances des luttes et des conflits,

པོ་ཏ་ལ་ཡི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ཨོ་མ་ཎི་བརྗེ་ཏྟཱ། །

Potala / gén. / champ / en (part. oblique) / puisse

potala yí shíng tou kyè ouar sho - om maní padmè houng

Puissent-ils naître en la terre pure de Potala.

Exercice de lecture

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་པའི་མཐུས། །

ཕྱག་དོག་དབང་གིས་ལྷ་མིན་གནས་སུ་སྐྱེས། །

འཐབ་ཚུད་སྐྱབ་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

པོ་ཏ་ལ་ཡི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ཨོ་མ་ཎི་བརྗེ་ཏྟཱ། །

Analyse

ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལས་ངན་བསགས་པའི་མཐུས། །

ཕྱག་དོག་དབང་གིས་ལྷ་མིན་གནས་སུ་སྐྱེས། །

འཐབ་ཚུད་སྐྱག་བསྐྱེད་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

པོ་ཏ་ལ་ཡི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག ལོ་མ་ཁི་བརྗེ་རྩོ། །

1) X O X O X X X O X O

2) X X O X X O X

3) X X X O X O

4) X O X O X O X

Le vocabulaire

ཐོག་མེད་	sans début (abréviation de ཐོག་པ་མེད་པའི་དུས་)
དུས་	temps
ནས་	depuis, particule de l'ablatif, pour indiquer une provenance dans le temps
ལས་	karma, acte
པན་	mauvais
བསགས་པ་	accumulé (le verbe « accumuler » avec un nominalisateur པ་)
མཇུ་	force
ས་	particule ergative/instrumentale (une des 5 formes)
ཕྲག་དོག་	jalousie
དབང་གིས་	par le pouvoir
ལྷ་མིན་	demi-dieu
གནས་	lieu
ལྟེ་	particule locative/oblique (qui indique le lieu d'incidence)
སྐྱེས་	naître (forme du passé)

RAPPEL:

སྐྱེས་པ་/ སྐྱེ་བ་/ སྐྱེ་བ་// verbe non-volitif. La forme volitive (transitive est སྐྱེད་པ་). 1) Signifiant "pour que ce qui n'était pas présent auparavant se produise", c'est-à-dire "naître", "surgir", "se produire", "être produit". Ce mot unique en tibétain couvre tous les types de naissance, de production et d'apparition, contrairement au français qui possède un certain nombre de mots spécialisés pour des types de naissance spécifiques. TD

འཐབ་རྩེད་	lutte, querelle
ཕྲག་བཟུལ་	souffrance
སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་	les êtres qui expérimentent
པོ་ཏ་ལ་	Potala, terre pure de Tchenrézi
མི་	génitif
ཞིང་	champ
ཏུ་	en, particule oblique, qui indique le lieu
སྐྱེ་བར་ཤོག	puissent-ils naître !

Pour plus de détails sur cette construction, voir la note dans le vocabulaire de la leçon 26.

